

EDİTÖRDEN

1979 yılından beri Nüfus Etütleri Enstitüsünün çatısı altında, Türkiye'nin demografi alanında bilimsel ve uluslararası tek süreli yayını olarak kesintisiz şekilde yayımlanan Nüfusbilim Dergisi 47. cildinde önemli gelişmeler ile okuyucularının karşısında. Gelişmelerden ilki Derginin Aralık 2024 cildi ile ULAKBİM TR Dizin'e girmiş olması. Bu süreç boyunca yol gösteren Yayın Kurulu ve Danışma Kurulu üyelerine, makaleleri ile Derginin sürekliliğini sağlayan tüm yazarlara, değerlendirmeleri ile makalelerin seçimine ve gelişmesine katkı veren tüm hakemlere, Derginin yayına hazır hale gelmesi için titizlikle çalışan dil editörlerine ve yayın sekreterlerine yürekten teşekkür ederim. Bir diğer önemli gelişme ise Nüfusbilim Dergisinin 1 Ocak 2026 tarihinden itibaren sürekli yayın modeline uygun olarak DergiPark sistemi üzerinden her bir makaleyi tamamlandığı tarihte yayınlamaya başlayacak olması. Önceki ciltlerde olduğu gibi basılı cilt her yıl aralık ayında tamamlanacak ve yıl boyunca farklı tarihlerde yayımlanmış olan makaleler yayın tarihi sıralaması ile ilgili yılın cildinde yer alacak. Bu sayede koleksiyon değerindeki basılı Dergiyi korurken, makaleleri okuyucular ile daha kısa sürede buluşturabileceğiz. Her iki gelişmenin de Nüfusbilim Dergisinde yayımlanan makalelerin nicelik ve niteliğine katkısı olacağına inanıyoruz.

Bu ciltte altı özgün araştırma makalesine ve güncel verilere dayalı bir akademik değerlendirme notuna yer veriyoruz. Cildin ilk makalesi olan Ferhan Saniye Palaz'ın "Transnational Ageing, Civic Engagement, and Quality of Life: Social Sustainability Through Age-Friendly Policies in Europe" başlıklı SHARE (Survey of Health, Ageing, and Retirement in Europe) verilerine dayalı olarak yaşlı nüfusun sivil katılımını tartıştığı çalışması aktif yaşlanma, yaşam kalitesi ve yaş dostu topluluklar gibi demografi literatürünün güncel konularını ele alıyor. İkinci makale ile ileri yaş nüfusunun incelenmesine devam ediliyor. İrem Menekşe ve Murat Büyükyazıcı "Türkiye'de İleri Yaş Ölümlülük Modellemesi" başlıklı çalışması dünya genelinde yaşlı nüfus oranının artışına uzayan ömür perspektifi ile bakarak ekonomik ve sosyal politikalardaki düzenlemelere olan ihtiyacı Türkiye için ölüm hızlarındaki değişimi tahmin eden ölümlülük modelleri ile ortaya koyuyor. 47. Ciltte göçmen deneyimlerinin merkezine alan iki makale bulunuyor. Hüsnâ Yılmaz'ın saha çalışmasını Gaziantep ve İstanbul'da yürütmüş olduğu "Cinsiyet Temelli Göç Deneyimleri: Kadın ve Erkek Göçmenlerin Uyum Stratejilerinin İletişim Perspektifinden Karşılaştırmalı Analizi" başlıklı makalesi Türkiye'ye göç eden Suriyeli üniversite öğrencilerinin kültürleşme süreçlerini toplumsal cinsiyet, iletişim ve bölgesel farklılıklar ekseninde inceliyor. Mehmet Çakır, Kamile Özeren ve Rabia Bal "Yabancı Düşmanlığından 'Gurbetçi Düşmanlığı'na: Karaman İlinde Genç Bireyler ve Karamanlı Gurbetçiler Üzerine Nitel Bir Araştırma" başlıklı makalelerinde yurda dönen gurbetçilere yönelik gençler arasında ortaya çıkan gurbetçi düşmanlığı olgusunu yabancı düşmanlığını yeniden kavramsallaştırarak, onun kapsamını ulusal sınırlar içindeki gerilimleri de kapsayacak şekilde genişleterek ele almayı önermektedir. Birbirinden tamamen farklı dinamikleri olan iki ayrı göç türü ve göçmen topluma aynı tarihsel kesitte odaklanan bu çalışmalar toplumsal uyum, çatışma ve düşmanlık göç literatürünün önemli katmanlarını aralıyor.

Çenker Burak Metin, Duygu Dedeoğlu, Gülser Pınar Yılmaz Ekşi ve Cansu Öztürk'ün "Türkiye İstatistik Sistemi'nde Araştırma Kalitesinin Artırılması: Kesinlik Gereksinimlerini Belirleme Önerisi" başlıklı çalışmaları resmi istatistik üretim süreçlerinde doğruluk ve güvenilirlik ilkesi esas alarak Türkiye'de yapılan ekonomik ve sosyal araştırmaların kalite unsurunun değerlendirilmesi için kesinlik gereksinimlerini temel alan bir uygulama yaklaşımı öneriyor. Sonuçların yayımlanma veya kamuoyu ile paylaşılmasına ilişkin öneriler de içeren çalışma akademik çalışmalar kadar veriye dayalı politika üretimi için de rehber niteliğinde.

Bu ciltte Türkiye'nin demografik ve ekonomik dönüşümüne odaklanan çalışmalara da yer verildi. Hande Deniz Türk ve Adile Gülin Özsan'ın "Regional Working Life Tables for Males in Türkiye: 2023" başlıklı makalesi, Türkiye'de iş gücü piyasasında çalışma hayatı beklentisinin değişimini değerlendirmeyi ve yapısal eşitsizlikleri ile bölgesel farklılıkları açığa çıkarmayı amaçlıyor. Mehmet Şaban Ucarı, İsmail Tolga Kaya, Furkan Metin ve Metin Aytaç'ın Türkiye İstatistik Kurumun ürettiği güncel gösterge ve tahminlere dayalı olarak kaleme aldığı "Türkiye'de Doğurganlık Hızındaki Azalmanın Yakın Dönemdeki Muhtemel İktisadi Etkileri" başlıklı çalışmaları ise doğurganlığın hızlı düşüşü ile demografik fırsat penceresinin beklenenden hızlı bir şekilde kapanma eğiliminde olmasının, sosyal dinamiklerin yanı sıra iktisadi istikrar üzerinde doğuracağı muhtemel etkileri ele alıyor.

Nüfusbilim Dergisi bu yıl da özverili bir ekip çalışması sonucunda ortaya çıktı. Bu cilde Alan Editörü olarak katkı veren Dr. Faruk Keskin ve Prof. Dr. Aytül Tamer Torun'a, Dil Editörü Dr. Emetullah Mümine Barkçin Bedir'e, titiz değerlendirmeleri sırasında emeğini esirgemeyen hakemlere ve Nüfusbilim Dergisinde yayımlanan kıymetli çalışmaları ile bilimsel literatürü zenginleştiren yazarlara teşekkür ederim.

Nüfusbilim Dergisi arşivine <https://dergipark.org.tr/tr/pub/nufusbilim> adresinden erişebilirsiniz.

ALANUR ÇAVLİN